

שלא פורסמו בעתוני ישראל

לעצור את כוללם!

הקומבינציות שזדורשו על מנת להתגבר על קשיי המימון של הגרמנים והצורך להתגבר על החוק הגרמני להשקעות אשר דרש כי ההשקעות תבואנה לבטרי בנכסים מסוימים ושההשקעות תבוצענה כדי 1/3 בהון מניות ו-2/3 במניות ארוכות טווח כאשר מותר אמנם למסיעים לקבל הלואות לתש ביצוע השקעתם ובלבד שלא יקבלו הלואות ממוסדות ישראליות. מסתבר כי לגרמנים לא היה כל הכסף הנדרש וכאן נכנס לתמונה טיבור רוזנבאום אשר העמיד לרשותם מימון תוך הבטחה מצור כי צור ידאג להפקדה מקבילה של החברה לישראל אצלו. קומבינציה זו היתה בסתירה לדרישת החוק הגרמני כי הכספים יושקעו מאחר ובפועל לא יקבלו הגרמנים הלואה אמיתית בלתי תלויה בישראל, כן כן היה צורך להוכיח לממשלה הגרמנית ולמוסד הגרמני לביטוח השקעות בגד סיכונים פוליטיים כי ההשקעות הגרמניות הושקעו בנכסים מוכרים. לדברי צור השתמשו בצים כמכתיר להוצאת הפקדון של החברה לישראל בבנק טיבור רוזנבאום מטמה של החברה לישראל לשמה של ציט, אחרת היה מתגלה כי למעשה קבלו הגרמנים את ההלואה ממסר ישראלי.

לרמות את הגרמנים
קטעיהמפתח מעדותו של מיכאל צור לפני ועדתהחקירה של "צי"ס, קטע זה לא פורסם בעיתונות, מחשש כי ממשלת גרמניה תגלה ש"החברה לישראל" עשתה קנוניה לרמות אותה. אולם איש לא שם לב כי באותה שעה עשתה "החברה לישראל" קנוניה לרמות גם את מסיחהכנסה בישראל. חקטע מצוין במפורש כי מטרת "הקומבינציות" היתה, "התגברות על החוק הגרמני", והן היו בסתירה לדרישות החוק.

מאת יגאל לביב

מדוע עוצרים אורח הקונה והמוכר 100 דולר בשוק השחור בלילינגבלום? מדוע עצרו אחד בשם יצחק צוויינגבוים, המכונה "אצילה הגדול", וקראו לו "בנקאי" על שהחזיק בדירתו כמה אלפי דולרים? מדוע עוצרים אותם ואין עוצרים את ראשי המשק וצי"ס, המודים בעבירות חמורות ביותר על חוראות מטבע זר ועל מסי הכנסה? מדוע אין עוצרים את מיכאל צור ורעיו לחשבונות הסודיים, כולל מקבלי התשלום מים, כמו שעצרו את דניאלה דינור על חשד בקניית דולרים שחורים? גובר החשד כי מישרתת ישראל

מ יכאל צור מודה שהיה לו חשבון בנק של טיבור רוזנבאום בשווייץ. ממנו משך לעת הצורך, סכומים לא גדולים, 1000-1200 דולר כל פעם כדי לכסות את כרטיסיאשראי שלו. כלומר: הוא מתן בהם את בילוייו והוצאותיו האישיות בטוילו בחו"ל. לצור, למשה קשתי ולמנהל צי"ס באנג'יה היה חשבון סודי, ממנו שילמו בכסף פים שחורים בחו"ל עשרות אלפי דולר לכל מיני אנשים, בלי רישום בספרים. גיבורי הפרשה מודים במעשים שהם עבירות מדיניות בישראל. מרע אינם נעצרים?

העם

מצפון תיבת הרעה

"כאשר מישור מתעטש בדמשק — אין ברירה אלא להכריז על גיוס!"

בערי אירופה, שהיו בנויות מעץ, ריחפה סכנת האש גם על הימים השלוים ביותר. כל אדם היה מוכן לקפוץ ממקומו בכל רגע, בהישמע קריאת-האימים: "אש!" יש ארצות שבהן יש כוננות תתי-הכרתית מתמדת לקראת רעש-אדמה פתאומי, או לקראת הוריקאן משתולל. בישראל, מוכן כל אדם, בכל עת, לקריאת המלחמה. האדם הישראלי למד כי המלחמה אורבת מאחרי כל פינה, ושגם בימי הרגיעה העמוקה ביותר יכולה הרעה להתחולל בכל רגע.

נשים חרדות. השבוע זה קרה שוב, ביום החמישי עוד היתה המדינה כולה

הנשיא אדיאפר מה ישראלי להפסיד?

דאיון בדרום-לבנון ("פתח-לאנד") וכיבוי שר. אלא שכיבוש כזה היה מעורר תגובה נזעמת בעולם, ועלול היה למוטט את הפסידה-האש גם בגבול המצרי והסורי. הסיבה האמיתית היתה קשורה בסוריה. המתיחות הכרונית בחזית צבאית-מדינית זו הגיעה לשיא עונתי. יעדת-החקירה הבאה. "כאשר מישור מתעטש בדמשק, אין לנו ברירה אלא לגייס בכל הארץ", אמר איש ביטחוני. "אף אחד לא רוצה לשמש נושא לוועדת-החקירה הבאה."

זאת היתה תוצאת הטרומה של מלחמת יום-הכיפורים. אין עוד ממשלה המוכנה לקבל על עצמה את האחריות ולוותר על גיוס-כוחות, כאשר ניכרת התנועה הקלה ביותר במערך הסורי. הדבר מוסר בידי דמשק אמצעי-לחץ קל וזול. היא יכולה להכריח את ישראל להכריז על גיוס כל כמה שבועות. די בהזות אוגדה סורית אחת. האם מעוניינת סוריה במלחמה? מכל הגורמים הערביים ובכללם אש"ף, היא היחידה שאין לה מה להפסיד. המוראל של צבאה גבוה, החימוש הסובייטי זורם אליה בכמויות גדולות, היא מקוה לניצחון טאקטי בראשית המלחמה הבאה, והיא סומכת על אולטימטום סובייטי מאסיבי כדי לעצור את צה"ל בשערי דמשק בשעת-הצורך. הנשיא האפן-אל-אסד גם יודע שמצרים, ואולי אף ירדן, אינן יכולות לשבת בחיי-בוקידיים כאשר הצבא הסורי יעמוד על נפשו. ואם לא יפעל — אין סיכוי שיקבל חלק כלשהו מרמת-הגולן בחזרה.

השטחים

אש בגדה המערבית

דיין רמז ששימועון פרס אין שכל —

ופרס סיפק לו הוכחות

"איך היו צריכים לנהוג כלפי ההפגנות בשטחים?" שאל המראין בטלוויזיה. משה דיין עיוות את פיו בבזז, ואמר: "בשכל!"

כך, במילה אחת, הביע דיין את מלוא הוילזול שלו ביורשה, שרה-הביטחון שימיעון פרס.

עזרה לעראפאת. פרס היה ראוי לכך, ודיין היה רשאי לדבר על נושא זה בהתנשאות. כי לעומת כישלונותיו של דיין בשטחים האחרים, הוא הצטיין בגישה רגישה לבעיית השטחים המוחזקים. הוא הקפיד שלא ליצור קדושים מעונים, ולא לעורר מתיחות שניתן היה למנוע. שימיעון פרס, שלמה הלל ועוריהם, אינם מצטיינים ברגישות זו. השבוע הם עשו שגיאה אחרי שגיאה, ובכך הושיטו עזרה ישירה ליאסר עראפאת (ראה עמוד 18/19).

דגלים ברחוב. היה ברור כי הניצחון הפוליטי העצום של אש"ף ברורה הבינלאומית והבינערבית ימלא את האוכלוסיה הערבית בגדה המערבית בחושי-כוח מחר דשת ובנאוה לאומית. שיחפשו להן סורקן. אחרי שנים של אדישות פאטאליסטית, התעוררו לפתע השטחים המוחזקים. דגלים פלסטיניים הופיעו ברחובות, יחד עם תיכור ניסטים אחוזי התלהבות לאומית. היתה זו תגובה טבעית, והשכל הישר היה צריך לזוות על הממשל הצבאי להתייחס אליה בגמישות, בסובלנות מירבית, במינומים של אלימות. כך, בוודאי, היה נוהג דיין.

מזוה בג'נין. אבל שימיעון פרס, בניגוד לדיין, חייב להוכיח שהוא חזק ותקיף. לכן יצאה הפקודה: לנהוג ביד חזקה. האלות חלמו בראשים. החיילים ירו באוויר. בג'נין נהרגה נערה. הממשל מיהר לטעון שהיא נפגעה על-ידי אבן שנזרקה על-ידי מפגין, אך בשטחים המוחזקים לא האמין איש בכך, וגם בעולם נתקבלה הגירסה בספקנות גלויה. הממשלה לא מינתה ועדה לחקירת המקרה — וגם מחלל זה הוסיף לספקנות.

התוצאה: לפלסטינים ניתנה קדושה-מעור גה אידיאלית: נערה צעירה שמטרה בגבורה את נפשה למען שחרור פלסטין. הידיעות על ההפגנות מילאו את עיתוני העיר לפ, ובאו להוכיח כי גם אוכלוסיית השטחים המוחזקים עומדת כאיש אחד מאחרי אש"ף — ולא רק הפיאוליון שביצעו השבוע מיבצע זוועה-התאבדות נוסף בבית-שאן.

שקועה בעליית המחירים, בוויכוח על המדיניות הכלכלית החדשה של הממשלה (ראה עמוד 13), בהופעת יאסר עראפאת באו"ם (ראה עמודים 10-11). ביום החמישי התגייסה המדינה למיל-חמה.

נשים שוב החלו חרדות לבעלים שנעלמו מן הבית, גברים שוב החלו מכינים עצמם לקריאה פתאומית, ילדים שוב החלו מרי-גשים במתיחות של ימיהם, המעוררת בהם התרגשות.

השאלות הישנות שוב השתלטו על כל שיחה: האם תהיה מלחמה? היכן? מתי? מי יתקוף? מה רוצה הממשלה?

פיחות וגיוס. הסמיכות בין זעזועי הכלכלה לבין התכונה המלחמתית סיפקה חומר לצניקאים. אולי זהו תכסיס ממשלתי כדי להסיה את דעת הציבור? האם באה התכונה הצבאית כדי להוכיח לציבור שהממשלה צודקת בטענתה שהמצב הביטחוני מחייב את הידוק-החגורה? אלא שגיוס המוני כזה עולה במיליוני לירות, ואינו מתיישב עם אמצעי-החסכון. אורחים פחות ציניים האמינו, כי הממר שלה מבקשת להגיב על הופעת יאסר עראפאת באו"ם על-ידי פלישה לאזור-הפרי-